

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii cinematografiei nr. 116/2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cinematografiei nr. 116/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 217-222, art. 467), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), alineatul (3) litera f) și articolul 4 litera f), cuvintele „cinematografiei naționale” se substituie cu cuvintele „național în domeniul cinematografiei”.

2. Articolul 1:

la alineatul (2), după cuvântul „filmelor” se introduc cuvintele „și altor opere audiovizuale”;

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) diversificarea conținutului audiovizual național”.

3. La articolul 2:

noțiunea „*cinematograf*” va avea următorul cuprins:

„*cinematograf* – orice spațiu dotat cu echipament corespunzător destinat demonstrării publice a filmelor prin proiecție pe ecran, cu sau fără vânzare de bilete”;

noțiunea *cinematografie* va avea următorul cuprins:

„*cinematografie* – artă și industrie culturală, de importanță națională, care creează plusvaloare prin exploatarea și răspândirea diversității culturale, are drept scop realizarea, distribuirea și exploatarea filmelor cinematografice și include totalitatea activităților și persoanelor care activează în acest domeniu”;

noțiunea „*copie standard*” va avea următorul cuprins:

„*copie standard* – varianta finală și completă a filmului, incluzând imaginea montată, sunetul mixat și genericul, transpusă pe un suport stabil și de calitate, care permite realizarea de copii a filmului, pe orice fel de suport derivat, în vederea exploatării, precum și stocării filmului în condiții de calitate”;

noțiunea „*coproducător*” va avea următorul cuprins:

„*coproducător* – persoană fizică sau juridică, care participă la realizarea unui film alături de unul sau mai mulți producători”;

noțiunea „*dezvoltare de proiect cinematografic*” va avea următorul cuprins:

„*dezvoltare de proiect cinematografic* – orice activități care au drept scop realizarea unui proiect cinematografic precum: scrierea sau rescrierea scenariului, documentarea, estimarea costurilor, identificarea și accesarea surselor posibile de finanțare, precum și orice alte activități dedicate acestui scop”;

noțiunea „*distribuire de filme*” va avea următorul cuprins:

„*distribuire de filme* – activitate care are ca scop prezentarea, prin proiecții pe ecrane, către public, a unui film în cinematografe sau în alte spații definite ca atare, vânzări de licențe către posturile de televiziune, de DVD-uri sau alte suporturi de stocare și redare a filmelor, inclusiv platforme online, precum și importul și/sau exportul de filme”;

noțiunea „*film în coproducție*” va avea următorul cuprins:

„*film în coproducție* – film realizat de producători din două sau mai multe țări”;

noțiunea „*film național*” va avea următorul cuprins:

„*film național* – film realizat cu participare artistică și tehnică preponderent autohtonă, potrivit criteriilor stabilite de către Centrul Național al Cinematografiei”;

după noțiunea „*film național*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*fondul cinematografiei* – reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării domeniului cinematografiei”;

noțiunea „*producție cinematografică*” va avea următorul cuprins:

„*producția de film și/sau alte opere audiovizuale* – totalitatea operațiunilor desfășurate începând din prima zi a pregătirilor pentru producția unui film sau a unei opere audiovizuale și până în ultima zi de post-producție, care au ca finalitate realizarea uneia dintre producțiile indicate în Legea privind atragerea investițiilor străine în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale nr.154/2018, la art. 6 alin. (1), fie completă, fie parțială, adică realizarea unei părți din producție și/sau prestarea serviciilor specializate ce contribuie la realizarea producției respective”;

noțiunea „*proiect cinematografic*” va avea următorul cuprins:

„*proiect cinematografic* – totalitatea activităților artistice, tehnice și organizatorice care, pornind de la un sinopsis, duc la realizarea formei finale de livrare fie în copie standard, fie în copie digitală a unui film; cele 3 etape ale

realizării proiectului cinematografic sunt dezvoltare de proiect, producția de film și post-producția”;

după noțiunea „*proiect cinematografic*” se introduc următoarele noțiuni:

„*producător delegat (persoană delegată)* – persoana fizică desemnată de toți coproducătorii, care desfășoară acțiunile specifice producătorului, în numele acestuia;

producător executiv – angajat sau contractat al unei companii de producții care planifică și coordonează întreg procesul de producție a filmului;

film de artă – filmul care, prin calitatea lui artistică, contribuie la dezvoltarea culturii cinematografice și a diversității culturale naționale, europene și universale;

film dificil – film de interes cultural de mare complexitate și a căror realizare prezintă un grad sporit de dificultate”.

4. La articolul 4:

litera e) se abrogă;

la litera f), cuvintele „al structurilor” se substituie cu cuvintele „ale entităților”;

la litera h), cuvintele „a producției de film național” se substituie cu cuvintele „în domeniul cinematografiei”;

litera i) se abrogă.

5. La articolul 5, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Activitatea Centrului și a subdiviziunilor sale se finanțează de la bugetul de stat, inclusiv din venituri colectate, în limita alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală.”

6. La articolul 6 alineatul (2):

litera a) se abrogă

la litera c), se completează cu cuvintele „și a Fondului cinematografiei”;

la litera e), după cuvântul „elaborează” se introduc cuvintele „și înaintează Ministerului Culturii”;

la litera l), după textul „de copiere/vânzare” se introduc cuvintele „și digitalizare”;

litera n) va avea următorul cuprins:

„n) contribuie la modernizarea industriei filmului și dezvoltarea tehnologică în domeniul cinematografiei”;

se introduc literele n¹), n² și n³) cu următorul cuprins:

„n¹) inițiază, desfășoară, sprijină activități de popularizare a culturii cinematografice, activități de educație, formare profesională și cercetare în domeniul cinematografiei, dezvoltării producțiilor de film național și coproducțiilor internaționale, a infrastructurii, distribuiri, promovării filmelor și

altor opere audiovizuale precum și consolidării capacităților instituționale a Centrului;

n²) instituie parteneriate și aderă la platforme, entități și asociații internaționale din domeniu;

n³) organizează și/sau sprijină desfășurarea festivalurilor de film”;

se introduce litera p) cu următorul cuprins:

„p) desfășoară proiecte socioculturale de importanță națională sprijinite din Fondul cinematografiei.”

7. La articolul 7, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Centrul este condus de un director, numit prin ordinul ministrului culturii pe un termen de 4 ani, în urma unui concurs deschis, organizat și desfășurat conform Regulamentului de organizare și funcționare al Centrului Național al Cinematografiei.”

8. Articolul 8 alineatul (1) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) Cinematograful „Odeon”.”

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Cinematograful „Odeon” îndeplinește următoarele funcții:

a) dezvoltarea culturii cinematografice;

b) stimularea cooperării cinematografice la nivel european și internațional;

c) asigurarea accesului publicului spectator la un repertoriu vast de filme europene;

(7) Modul de organizare și funcționare a Cinematograful „Odeon” se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.”

9. Articolul 9 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Gestionarii de săli cinematografice asigură o cotă de filme europene și filme a căror limbă originală este limba română în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat în art. 8 alin. (5).”

10. Articolul 10 se abrogă.

11. Se completează cu articolul 10¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 10¹.** Fondul cinematografiei

(1) Fondul cinematografiei este instituit pentru finanțarea, dezvoltarea, promovarea domeniului cinematografiei, realizarea măsurilor de conservare, păstrare și valorificare a patrimoniului național cinematografic.

(2) Sursele de formare a fondului sunt:

a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat;

b) resursele financiare oferite de către donatori;

c) alte venituri dobândite în condițiile legii.

(3) Regulamentul privind modul de gestionare și distribuire a mijloacelor financiare ale Fondului cinematografiei se aprobă de Guvern.”

12. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 11.** Finanțarea activității cinematografice

(1) Mijloacele Fondului cinematografiei sunt utilizate pentru finanțarea activității cinematografice, după cum urmează:

- a) producția de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale;
- b) dezvoltarea proiectelor cinematografice;
- c) coproducții internaționale - în baza acordurilor bilaterale, multilaterale, sau în conformitate cu convențiile și alte tratate internaționale la care Moldova este parte;
- d) distribuția filmelor și dezvoltarea infrastructurii sectoriale;
- e) promovarea cinematografiei în plan național și internațional;
- f) dezvoltarea profesională, instruire și ateliere specializate;
- g) studii de cercetare și analiză a domeniului;
- h) popularizarea culturii cinematografice;
- i) identificarea și susținerea talentelor noi din industria cinematografică;
- j) conservarea, valorificarea și salvagardarea materialelor patrimoniului național din domeniul cinematografiei.

(2) Finanțarea producției de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale poate avea loc și în baza finanțării multianuale în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și actele normative aferente acesteia.

(3) Cotele de participare a statului la finanțarea producțiilor cinematografice și a altor opere audiovizuale în coproducție sunt stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2023 cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei privind coproducția cinematografică (revizuită).

(4) În cazul în care producătorii implicați în coproducții provin din state care nu sunt semnatare ale Convenției Consiliului Europei privind coproducția cinematografică (revizuită), cotele de participare ale statului la finanțare acestora se stabilesc prin acorduri bilaterale.

(5) Cuantumul finanțării proiectelor din Fondul cinematografiei nu poate depăși 50%, cu respectarea prevederilor normative din domeniul ajutorului de stat. Excepție poate constitui ajutorului de stat acordat coproducțiilor pentru care cuantumul finanțării nu va depăși 60% și ajutorul de stat pentru opere audiovizuale greu de realizat în cazul cărora intensitatea poate fi de până la 100%.

(6) Finanțarea aceluiași producții de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale din sursele Fondului Cinematografiei, Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale aprobat prin Legea nr.154/2018, cât și altor forme de ajutor de stat, se efectuează cu respectarea intensității maxime a ajutorului de stat reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.

(7) Se interzice finanțarea acelorași poziții din devizul de cheltuieli al proiectului cinematografic din sursele Fondului Cinematografiei, Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale aprobat prin Legea nr.154/2018, cât și altor forme de ajutor de stat. În cazul nerespectării prevederilor respective, beneficiarul este obligat să restituie mijloacele financiare în bugetul de stat, în termen de 3 luni.

(8) Centrul Național al Cinematografiei va ține evidența finanțării activității cinematografice în conformitate cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.”

13. La articolul 12:

cuvintele „veniturile proprii ale Centrului”, în ambele cazuri, se substituie cu cuvintele „veniturile colectate de către Centru”;

la alineatul (1) la litera d), după cuvântul „vânzarea” se introduc cuvintele „materialelor reproduse”.

14. Articolul 13-17 se abrogă.

15. La articolul 18:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Bunurile din patrimoniul public al statului specificate la alin. (1) lit. a), c) și e) se află în administrarea Centrului.”

la alineatul (3) se exclude textul ”și e)”

Art. II. – Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege și va adopta actele normative necesare pentru realizarea prezentei legi.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de modificare a Legii cinematografiei nr.116/2014

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat de către Ministerul Culturii de comun cu Centrul Național al Cinematografiei, instituție publică în subordinea ministerului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile Planului Național de Reglementări 2025 (acțiunea 425); proiectului Programului Național de Aderare la UE 2025-2029 (Capitolul 26/ Educație și Cultură), urmare a evaluării impactului cadrului normativ în domeniul cinematografiei asupra procesului de producție, promovare și difuzare a filmului autohton, cu suportul unei Comisii de experți, Ministerul Culturii a inițiat procesul de elaborare a proiectului pentru modificarea Legii cinematografiei nr. 116/2014. Proiectul de modificare a Legii cinematografiei nr. 116/2014 a fost elaborat urmare a diagnozei și a analizei procesului de implementare a Legii cinematografiei nr. 116/2014, conform Raportului Consiliului Europei din 14.12.2021 „Proposals to reform AV Policy in Moldova”, realizat în cadrul asistenței tehnice oferite de Centrul Național al Cinematografiei, Raportului de evaluare ex-post de impact a Legii Cinematografiei (Comisia culturală, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media), cerințelor reprezentanților activi ai domeniului (petiția „Vrem Fond”), consultațiilor cu experți naționali și internaționali (EFA, Eurimage, Focal, Alianța Producătorilor din România, Uniunea Cineaștilor din RM, ARTCOR, Medienboard Fund, Academia Europeană de Film B&B platform, etc.), precum și a petițiilor comunității de cineaști din Republica Moldova potrivit cărora se cere instituirea unui Fond al cinematografiei pentru asigurarea dezvoltării domeniului. <i>Cadrul legislativ național:</i> - Legea cinematografiei nr. 116/2014; - Hotărârea de Guvern nr. 846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr. 116/2014; - Legea nr. 98/2012 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală; - Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997. <i>Cadrul normativ internațional și european:</i> - Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), articolele 167 și 173 stabilesc susținerea promovării culturii și a industriilor creative, statele membre fiind încurajate să sprijine producția audiovizuală națională și să faciliteze accesul la finanțare; - Directiva UE 2018/1808 privind serviciile media audiovizuale stabilește obligații pentru statele membre de a susține producția și distribuția operelor audiovizuale europene, inclusiv prin contribuții financiare obligatorii ale platformelor VOD și ale difuzorilor. În acest sens, Republica Moldova, în calitate de stat candidat de aderare la UE, trebuie să alinieze politicile sale la standardele europene; - Recomandările Consiliului Europei privind politicile publice pentru cinematografie încurajează crearea fondurilor dedicate pentru susținerea producției naționale și atragerea investițiilor; - Convenția europeană pentru coproducția cinematografică (variante revizuită), ratificată prin Legea 53/2023; - Convenția pentru protecția patrimoniului audiovizual și a Protocolului acesteia, încheiată la Strasbourg la 8 noiembrie 2001, ratificată prin Legea nr. 189/2014.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
1. Lipsa unui conținut audiovizual autohton competitiv – vulnerabilitate strategică pentru Republica Moldova. Piața audiovizuală din Republica Moldova este profund dezechilibrată, cu o pondere nesemnificativă a producțiilor locale în grilele televiziunilor și în rețelele de cinematografe. Acest dezechilibru expune publicul larg la un volum dominant de conținut audiovizual străin, în special din Federația Rusă, ceea ce afectează educația culturală, coeziunea socială și reziliența informațională a societății. Conform datelor colectate din rețeaua CINEPLEX (Malldova și Loteanu), în perioada 10–16 octombrie 2024: • au fost rulate 13 filme, dintre care doar 1 național, cu 28 de proiecții dintr-un total de 329 (doar 8,5%); • filmele autohtone au ocupat 47 ore din totalul de 548 ore de difuzare – adică mai puțin de 9%; • doar aproximativ 8% dintre vizitatorii anuali ai cinematografelor (estimativ 17.859 din 223.000 persoane 16+) vizionează filme autohtone. În sectorul televiziunii: • timpul mediu de vizionare este de 43 minute pe zi per persoană, ceea ce se traduce anual în peste 19 milioane ore de conținut pentru populația de peste 5 ani; • se estimează că 60% din acest timp este dedicat filmelor și serialelor, echivalentul a 11,8 milioane de ore anual; • analiza programelor TV din perioada 7–12 octombrie 2024 a arătat că posturile TV principale (Moldova 1, PRO TV, TV8) nu difuzează filme artistice sau seriale autohtone, cu excepția unor documentare marginale (Moldova 1 – 3 ore de documentare autohtone din totalul de 27 ore de film/serial). În același timp, datele sondajului IMAS (septembrie 2023) indică o preferință majoritară a publicului pentru filme (66%) și seriale (46%), însă conținutul consumat provine în proporție covârșitoare din Rusia, urmat la mare distanță de Ucraina, România și alte țări. Această tendință este agravată de faptul că majoritatea filmelor internaționale sunt dublate în limba rusă, ceea ce întărește impactul cultural și simbolic extern asupra populației. În acest context, lipsa unor producții locale accesibile și relevante devine o problemă de securitate culturală și informativă. Pentru a contracara această vulnerabilitate, este imperativă constituirea unui Fond Cinematografic dedicat, care să permită dezvoltarea și promovarea unui conținut audiovizual autohton competitiv, capabil să concureze pe piața internă cu produsele importate și să răspundă nevoilor reale ale publicului local. 2. Exodul tinerilor – argument strategic pentru dezvoltarea conținutului audiovizual autohton. Republica Moldova se confruntă cu un exod masiv și constant al populației tinere, care afectează nu doar structura demografică și piața muncii, ci și capacitatea societății de a-și perpetua valorile, memoria colectivă și identitatea culturală. Tinerii reprezintă segmentul cel mai mobil și, totodată, cel mai receptiv la influențele culturale externe, iar absența unui conținut audiovizual local relevant contribuie la fenomenul de dezrădăcinare culturală. În lipsa unei industrii cinematografice capabile să producă și să distribuie conținut atractiv, tinerii din diaspora sunt expuși exclusiv influențelor culturale străine, iar limbajul simbolic al apartenenței naționale devine tot mai estompat. Mai mult, migrația masivă conduce la un public intern restrâns, ceea ce determină investitorii privați și furnizorii media să prefere conținutul străin, mai ieftin și mai ușor de monetizat. Astfel, cercul vicios este perpetuat: lipsa conținutului local descurajează consumul autohton, iar lipsa consumului reduce motivația de producție. Conform estimărilor oficiale, în afara Republicii Moldova trăiesc între 800.000 și 1 milion de cetățeni, în majoritate tineri sau persoane aflate la vârsta activă. Aceștia reprezintă o audiență

potențială pentru conținutul audiovizual autohton, dar care nu este valorificată din cauza absenței unei strategii coerente de producție și distribuție.

Prin urmare, crearea unui Fond Cinematografic dedicat și sprijinirea producției de filme și seriale destinate atât publicului intern, cât și diaspora, devin instrumente esențiale pentru:

- menținerea unei relații culturale active cu tinerii plecați;
- stimularea sentimentului de apartenență;
- promovarea imaginii Moldovei peste hotare într-un mod autentic, pozitiv și creativ;
- contracararea riscului de ruptură identitară între generațiile de emigranți și țara de origine.

În acest context, politica publică în domeniul cinematografiei nu mai poate fi tratată exclusiv ca o investiție în cultură, ci trebuie abordată ca o intervenție strategică în sprijinul păstrării identității naționale și a reconectării cu o generație aflată în diaspora.

3. Finanțarea insuficientă a domeniului culturii – argument pentru intervenția structurală în domeniul audiovizualului.

În anul 2024 Ministerul Culturii a alocat un buget de peste 14 milioane de lei pentru finanțarea a 84 de proiecte culturale, aproape dublu față de anul precedent, când suma a fost de 7,4 milioane de lei. Cu toate acestea, aceste sume rămân insuficiente comparativ cu necesitățile reale ale sectorului cultural.

În anul 2025, bugetul total alocat sectorului cultural și educațional este de 635,3 milioane de lei, dintre care 20,9 milioane de lei sunt destinate politicilor și managementului în cultură, 475,6 milioane de lei pentru dezvoltarea culturii, 109,8 milioane de lei pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național, 8,9 milioane de lei pentru susținerea culturii scrise și 20,1 milioane de lei pentru susținerea cinematografiei.

În statele membre ale UE, fondurile naționale de film constituie coloana vertebrală a industriei audiovizuale și sunt finanțate prin alocări bugetare, taxe din industrie și contribuții internaționale, ceea ce urmează să servească ca și exemplu pentru reformarea cadrului de finanțare în domeniul culturii și sprijinirea creării unui Fond Cinematografic public, sustenabil și adaptat bunelor practici europene.

Republica Moldova, pentru a-și respecta angajamentele din cadrul procesului de aderare, este încurajată să:

- coreleze politicile culturale cu cele europene privind diversitatea expresiilor culturale;
- asigure un cadru stabil și transparent de sprijin financiar pentru producția audiovizuală;
- valorifice fondurile europene disponibile prin programele Creative Europe și alte programe similare, lucru imposibil fără o infrastructură națională pregătită.

Astfel, crearea Fondului Cinematografic nu este doar o soluție internă pentru revitalizarea conținutului audiovizual moldovenesc, dar și o aliniere la practicile europene, contribuind la alinierea instituțională și financiară a Republicii Moldova la standardele europene în domeniul culturii.

4. Neconcordanța dintre cadrul normativ și dinamica sectorului – barieră structurală în dezvoltarea cinematografiei naționale.

Deși Legea cinematografiei nr. 116/2014 a fost adoptată ca parte a angajamentelor Republicii Moldova în contextul semnării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, implementarea ei a fost, până în prezent, incompletă și inefficientă. În special, Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 846/2015, care reglementează mecanismul de finanțare, s-a dovedit a fi învechită, birocratică și lipsită de instrumente moderne de susținere și monitorizare a producțiilor cinematografice.

Printre deficiențele identificate:

- lipsa unei expertize profesionale reale în selecția proiectelor;
- imposibilitatea gestionării fondurilor pe proiecte multianuale;
- absența mecanismelor de internaționalizare și racordare la bunele practici europene;
- inexistența unor garanții pentru o utilizare eficientă a fondurilor publice;

- în pofida unui potențial creativ confirmat, în perioada 2017–2021 au fost finanțate 46 de filme, dintre care 26 finalizate, 24 lansate și 21 selecționate la festivaluri internaționale – un rezultat remarcabil, raportat la investiția publică modestă;

- raportul de evaluare ex-post al Parlamentului a constatat lipsa unei politici clare pentru dezvoltarea cinematografilei naționale și a unui mecanism funcțional pentru administrarea întregului lanț de activitate: producție, distribuție, finanțare, patrimoniu.

Modificările Legii Cinematografilei sunt extrem de necesare întru actualizarea normelor legislative și introducerea unor prevederi ce armonizează cu politicile europene, completarea cu norme, în speță crearea unui ecosistem funcțional specific domeniului cinematografilei și a Fondului cinematografilei, care să asigure implementarea obiectivelor de dezvoltare a sectorului.

Ajustarea aspectelor normative ține de consolidarea capacității administrative a instituțiilor implicate în procesul cinematografic, reglementarea distribuției de film și securizarea circuitului filmului european, salvagardarea patrimoniului de film, crearea mecanismelor eficiente de finanțare a producției, infrastructurii, distribuției, educației și promovării culturii cinematografice.

Conform principiului consacrat de UNESCO privind diversitatea culturală, statele au dreptul (și obligația) de a institui mecanisme speciale pentru susținerea culturii și a industriilor creative. Filmul este un bun public cultural și necesită o formă de sprijin diferențiat și autonom, care nu se supune strict logicii comerciale sau bugetare generale.

Astfel, prin crearea acestui mecanism de finanțare, este construit un sistem durabil de generare și circuit de conținut autohton, crește capacitatea instituțională publică de a monitoriza și gestiona domeniul.

Totodată vom menționa ca beneficii – crearea unui sistem concurențial puternic, produse culturale locale de calitate, crearea instantanee a locurilor de muncă, stoparea exodului uman, efectul economic multiplicativ al filmului (estimat la 15%) asupra altor arte și industrii creative (40% din economia industriilor creative înseamnă film) asupra turismului, horeca, serviciilor de logistică, dezvoltării regionale, promovării imaginii țării, etc. De subliniat și rolul filmului ca cel mai facil instrument în formarea și consolidarea identității culturale, coeziunii sociale, educației și formării de opinii, gândirii critice, promovarea valorilor democratice.

Având în vedere importanța strategică a sectorului cinematografic ca factor determinant al identității naționale și promovare a culturii noastre la nivel internațional, Comisia parlamentară Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media concluzionează că este necesară modificarea cadrului legal în domeniul cinematografilei.

Actele normative ce vizează domeniul cinematografilei sunt parțial funcționale și este necesară revizuirea normelor legale prin introducerea unor prevederi ce armonizează cu noile politici din domeniu, substituirea noțiunilor și formulărilor ambigue și nu în ultimul rând crearea unui Fond Național al Cinematografilei care să asigure durabilitatea proiectelor cinematografice naționale etc.

La fel, este necesară ajustarea aspectelor normative legate de eficientizarea mecanismelor ce țin de componentele de bază ale domeniului cinematografilei (producția cinematografică, distribuirea filmelor, finanțarea activității cinematografice și administrarea patrimoniului cinematografic).

Diferența între spiritul și natura finanțării oferite proiectelor cinematografice prin intermediul Fondului cinematografilei și Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale, reglementat prin Legea nr. 154/2018 creează necesitatea ajustării cadrului legal care ar permite accesarea ambelor surse de finanțare fără ca acest fapt să fie considerat ca fiind dublă finanțare, întrucât alocațiile bugetare pentru producția de film și alte opere audiovizuale care se acordă în baza Programului de investiții sunt în primul rând condiționate de atragerea investițiilor din străinătate pentru realizarea producțiilor audiovizuale pe

teritoriul Republicii Moldova și constituie un mecanism de stimulare a unor astfel de investiții în sectorul cinematografic autohton.

Proiectul de lege are drept scop actualizarea normelor legislative, care vizează domeniul cinematografiei, introducerea unor prevederi ce armonizează cu noile politici din domeniu, substituirea noțiunilor și formulărilor ambigue, și nu în ultimul rând crearea unui Fond al Cinematografiei care să asigure durabilitatea proiectelor cinematografice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege are drept scop actualizarea normelor legislative, care vizează domeniul cinematografiei, introducerea unor prevederi ce armonizează cu noile politici din domeniu, substituirea noțiunilor și formulărilor ambigue, și crearea unui Fond al Cinematografiei care să asigure durabilitatea proiectelor cinematografice.

Prin amendarea Legii cinematografiei nr. 116/2014, Republica Moldova implementează politicile culturale conform prevederilor Convenției UNESCO din 2005 pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale, cât și Deciziei Consiliului din 18 mai 2006 privind încheierea Convenției pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale (2006/515/CE). Aceste modificări vizează implementarea unor măsuri dedicate susținerii diversității culturale și încurajării manifestării expresiilor culturale și anume:

1. Sprijinirea producției cinematografice locale:

Crearea Fondului Național al Cinematografiei pentru finanțarea proiectelor care reflectă diversitatea culturală.

Oferirea de subvenții și facilități fiscale pentru producțiile cinematografice care promovează cultura națională.

2. Promovarea coproducțiilor internaționale:

Încurajarea colaborării cu alte țări pentru realizarea de filme care să reflecte diversitatea culturală.

Semnarea de acorduri bilaterale sau multilaterale pentru coproducții cinematografice.

3. Educație și formare în domeniul cinematografiei:

Organizarea de programe de formare pentru profesioniștii din domeniul cinematografiei, cu accent pe diversitatea culturală.

Integrarea educației cinematografice în școli pentru a sensibiliza tinerii cu privire la diversitatea culturală.

4. Promovarea filmelor locale pe plan internațional:

Participarea la festivaluri internaționale de film pentru a prezenta producțiile locale.

Crearea unor platforme online pentru distribuția filmelor naționale.

5. Protecția patrimoniului cinematografic:

Digitalizarea și conservarea filmelor, care reflectă cultura și istoria națională.

Crearea Cinematecii pentru promovarea patrimoniului cultural.

În vederea creării instrumentelor instituționale, procedurale și financiare eficiente și funcționale în domeniul cinematografiei, prin proiectul Legii se propun un șir de prevederi ce vizează în special:

- ajustarea noțiunilor principale din domeniu (art. 2), ce reiese din necesitatea extinderii categoriei „producției de film” și condițiilor de exploatare a filmului, în temeiul reglementărilor normative noi, propuse la art. 6 alin. (2) lit. m) și lit. n) și art. 9;
- instituirea mecanismului de finanțare a activității cinematografice (Fondul cinematografiei) prin optimizarea prescripțiilor legislative relevante, având în vedere faptul că finanțarea respectivă se acordă conform condițiilor prevăzute în Regulamentul de finanțare a cinematografiei, aprobat de Guvern (art.10-17);

●ajustarea normelor ce reglementează numirea directorului Centrului Național al Cinematografiei pentru a le aduce în concordanță cu prevederile legislației naționale în domeniu.

În consecință, aprobarea prezentului proiect va permite crearea unui mecanism de reglementare a activității cinematografice funcțional și stabilirea unor oportunități noi în susținerea financiară a proiectelor cinematografice.

Rezultatele scontate și indicatorii de performanță

Estimări și efecte anticipate în urma implementării Legii pentru modificarea Legii cinematografiei nr. 116/2014

1. Consolidarea producției cinematografice naționale.

În urma implementării mecanismului de finanțare - Fondul cinematografiei, prevăzut la art. 10¹ din lege, se estimează:

- Creșterea volumului de producție de film și alte opere audiovizuale cu cel puțin 30% în termen de trei ani, prin asigurarea unei finanțări predictibile, continue și independente de ciclul anual bugetar;
- Creșterea gradului de profesionalizare în sector, prin dezvoltarea etapelor de dezvoltare de proiect, producție și post-producție, așa cum sunt acestea definite și reglementate expres prin noile noțiuni introduse în art. 2;
- Extinderea sprijinului și pentru proiecte experimentale, filme de artă sau filme dificile, conform noțiunilor nou introduse, contribuind la diversificarea ofertei culturale și la sprijinirea inovației în domeniu.

2. Stimularea coproducțiilor și cooperării internaționale

Art. 11 alin. (1) lit. c) prevede explicit susținerea coproducțiilor internaționale în baza acordurilor bilaterale sau multilaterale. Astfel:

- Se estimează atragerea a minimum 3 coproducții internaționale pe an, în parteneriat cu fonduri similare din UE și din regiune;
- Moldova devine un partener eligibil în cadrul programelor internaționale (Eurimages, MEDIA, SEE Cinema, etc.), prin existența unui fond național activ, cerință de bază pentru cofinanțare;
- Se facilitează transferul de expertiză și tehnologii în domeniul cinematografiei prin implicarea echipelor internaționale în producțiile locale.

3. Creșterea vizibilității internaționale a cinematografiei autohtone

Prin instituirea unui mecanism stabil de finanțare a distribuirii, promovării și participării la festivaluri (art. 11 alin. (1) lit. d) și e)), este de așteptat:

- Creșterea anuală a numărului de filme autohtone distribuite internațional, cu minimum 10 filme selectate în festivaluri internaționale de prestigiu;
- Dezvoltarea brandului cinematografiei naționale ca expresie a diversității culturale, conform art. 2 („film de artă”, „film dificil”);
- Promovarea limbii române și a identității culturale naționale prin obligația gestionarilor sălilor de cinema de a asigura o cotă de filme în limba română și europene (art. 9 alin. (5)).

4. Impact economic și dezvoltare regională

Prin susținerea infrastructurii, formării profesionale, educației cinematografice și a parteneriatelor public-private (art. 6 și art. 11), se estimează:

- Crearea a cel puțin 500 de locuri de muncă directe și indirecte în industria filmului și sectoarele conexe (turism, horeca, logistică, publicitate, tehnologie etc.);
- Creșterea volumului de investiții indirecte prin încurajarea producțiilor desfășurate în regiuni, stimulând dezvoltarea locală.

5. Eficientizarea administrării domeniului:

- Finanțarea cercetării (art. 11 lit. g) și j)) permite o guvernare eficientă și fundamentarea deciziilor în sector.

6. Educație, cercetare și formare profesională:

Prin noile prevederi (art. 6 lit. n¹), art. 11 lit. f), g), h)), sunt create condițiile pentru:

- Dezvoltarea educației cinematografice în școli și comunități;
- Formarea continuă a profesioniștilor, prin workshop-uri și laboratoare;
- Susținerea noilor generații de cineaști, ca vector de regenerare a sectorului și de combatere a exodului profesional;
- Transformarea cinematografului Odeon într-un centru public de proiecție și educație cinematografică.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Au fost analizate următoarele opțiuni alternative:

Finanțare exclusiv din surse private și donații

Dezavantaje:

- Lipsa unui sistem stabil și constant de finanțare.
- Fondurile private sunt orientate spre proiecte comerciale și nu acoperă producțiile artistice sau culturale.
- Există riscul ca doar anumite tipuri de filme să fie finanțate, în detrimentul diversității culturale.

Motivul excluderii: Finanțarea exclusiv privată nu asigură sprijin echitabil pentru toate categoriile de producție cinematografică.

Amânarea implementării și crearea unei strategii pe termen lung

Dezavantaje:

- Întârzierea adoptării unui mecanism de finanțare sustenabil ar duce la stagnarea industriei.
- Lipsa unui sprijin constant ar continua să împiedice accesul cineaștilor la resurse financiare.
- Exodul de talente ar continua, afectând capacitatea Republicii Moldova de a construi o industrie cinematografică competitivă.

Motivul excluderii: Urgența situației impune adoptarea unui cadru legislativ care să ofere soluții imediate.

Analiza opțiunilor alternative a demonstrat că instituirea Fondului Cinematografiei este cea mai eficientă soluție pentru sprijinirea industriei cinematografice din Republica Moldova. Această măsură asigură predictibilitate contribuind la dezvoltarea durabilă a sectorului audiovizual și la alinierea acestuia la standardele europene.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului de act normativ va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, atât la nivel structural și instituțional, cât și în ceea ce privește gestionarea resurselor financiare destinate culturii prin crearea unui mecanism eficient și transparent de finanțare a cinematografiei:

- Fondul Cinematografiei va funcționa ca un mecanism gestionat de Centrul Național al Cinematografiei (Centru), creând un sistem eficient și transparent de alocare a resurselor.
- Implementarea criteriilor obiective de selectare a proiectelor cinematografice va elimina riscurile de favoritism sau influențe politice asupra finanțării.
- Necesitatea actualizării cadrului normative - proiectul de lege va trebui corelat cu prevederile HG 846/2015, pentru a permite acumularea și gestionarea resurselor extrabugetare.
- Proiectul permite creșterea eficienței utilizării resurselor publice, asigurând o alocare mai echitabilă și direcționată a fondurilor către proiectele cu impact major asupra industriei și culturii naționale.

- Prin atragerea investițiilor private și externe, sectorul public va beneficia de o îmbunătățire a performanței economice a cinematografiei, generând venituri suplimentare la buget prin impozite și contribuții sociale.

Impacturi prognozate:

- Crearea Fondului cinematografiei și stabilirea cadrului normativ de funcționare.
- Organizarea mecanismului de finanțare și selecție a proiectelor.
- Creșterea numărului de producții cinematografice finanțate anual.
- Consolidarea relațiilor internaționale prin atragerea coproducțiilor.
- Transformarea Republicii Moldova într-un pol atractiv pentru producțiile de film internaționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Sub aspect financiar și economic, implementarea proiectului de Lege implică alocarea resurselor financiare. Astfel, în Cadrul bugetar pe termen mediu pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, la Subprogramul 8510 „Susținerea cinematografiei” sunt prevăzute mijloace financiare în volum de 19700,00 lei.

Pentru anul 2024 Cinematograful Odeon a raportat venituri din contracte de chirie de 777,4 mii lei, venituri din chiria sălii de 785,0 mii lei. În același timp au fost raportate cheltuieli de 669,4 mii lei dintre care 468,5 mii lei cheltuieli de salarizare (inclusiv CAS) pentru 3 angajați. Implementarea prevederilor propuse la proiectul de lege, pentru anul 2025 vor fi realizate în limita alocațiilor bugetare prevăzute.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Instituirea Fondului Cinematografiei va genera efecte pozitive asupra mediului privat, în special asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din domeniul audiovizual, precum și asupra operatorilor de televiziune și platformelor de difuzare de conținut.

1. Impact asupra IMM-urilor din industria cinematografică.

Sectorul audiovizual din Republica Moldova este dominat de întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), care vor beneficia de:

Acces la finanțare stabilă, reducând dependența de sursele private incerte.

Oportunități sporite de coproducție internațională, contribuind la dezvoltarea industriei cinematografice naționale.

Creșterea cererii pentru servicii de post-producție, logistică și distribuție, susținând dezvoltarea întregului ecosistem cinematic.

2. Impact asupra operatorilor de televiziune și platformelor VOD.

În alte state europene, astfel de mecanisme au dus la creșterea producției naționale de film, oferind operatorilor conținut nou și valoros pentru difuzare.

4.4. Impactul social

Proiectul de act normativ va avea un impact social semnificativ, prin sprijinirea industriilor creative, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și extinderea accesului publicului la produse culturale de calitate. Adoptarea acestui mecanism de finanțare va contribui la dezvoltarea unui ecosistem cinematic sustenabil, cu efecte directe asupra diferitelor categorii sociale și grupuri demografice.

1) Grupurile demografice și sociale afectate.

- Principalele grupuri sociale care vor beneficia de efectele pozitive ale actului normativ sunt:
- Cineaștii, producătorii și lucrătorii din industria filmului – prin acces îmbunătățit la resurse financiare și oportunități de dezvoltare profesională.

- Tinerii și studenții în domeniul audiovizual – prin creșterea ofertei de formare profesională și crearea de oportunități de angajare în sectorul cinematic.

- Publicul larg, inclusiv comunitățile din mediul rural – prin acces extins la producții cinematografice naționale și proiecte de educație cinematografică.

- Persoanele din grupurile vulnerabile – prin inițiative care promovează incluziunea socială și culturală prin film.

3) Impactul asupra ocupării forței de muncă și nivelului de salarizare. Prin stimularea producției cinematografice și creșterea numărului de proiecte finanțate, se estimează: - Crearea a peste 500 de locuri de muncă noi în sectorul audiovizual în primii 5 ani de implementare a Fondului. - Creșterea veniturilor din industria cinematografică, cu efect pozitiv asupra salariilor lucrătorilor din acest domeniu. - Extinderea oportunităților pentru tineri profesioniști și reducerea exodului de specialiști în domeniul audiovizual. 4) Impactul asupra accesului la servicii culturale și educaționale. - Creșterea numărului de producții naționale va îmbogăți oferta cinematografică pentru public. - Dezvoltarea programelor de educație cinematografică pentru școli și universități va stimula interesul pentru arta filmului. - Extinderea accesului în zonele rurale prin finanțarea unor inițiative de proiecții itinerante și cinematografe mobile.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Pentru protecția acestor date, se vor respecta prevederile legislației naționale și europene privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR). Vor fi implementate măsurile tehnice și organizatorice menite să prevină accesul neautorizat la informații, iar datele vor fi stocate doar pe perioada strictă a respectării obligațiilor legale și financiare. De asemenea, se vor aplica restricții privind transferul acestor date, interzicându-se transmiterea lor către persoane terțe.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul de act normativ asigură accesul la finanțare fără discriminare de gen, iar selecția proiectelor va include criterii de diversitate menite să sprijine cineaștii din grupurile subreprezentate. Pentru eliminarea barierelor de acces, se va încuraja participarea femeilor regizoare, producătoare și scenariste în competițiile subiecte de finanțare și se vor promova filmele care abordează social și legat de egalitate de gen. În plus, vor fi dezvoltate politici de sprijin pentru femeile care activează în domeniul cinematografiei, inclusiv prin acordarea de granturi pentru proiecte flexibile, facilitând astfel implicarea acestora în dezvoltarea domeniului.
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea prezentului act normativ nu generează un impact negativ direct asupra mediului. Totuși, în funcționarea activității sprijinite, pot apărea efecte pozitive, cât și posibile efecte negative care necesită măsuri de atenuare. Se poate stimula adoptarea de practici sustenabile în producția de film prin utilizarea echipamentelor eficiente energetic și reducerea consumului de resurse neregenerabile. Dezvoltarea producției digitale și utilizarea platformelor online contribuie la reducerea impactului asupra mediului prin scăderea utilizării materialelor fizice. Atragerea producțiilor internaționale și dezvoltarea infrastructurii locale pot diminua necesitatea deplasărilor în afara țării, reducând astfel emisiile de CO₂ ale industriei audiovizuale.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Implementarea proiectului de lege va avea un impact semnificativ asupra dezvoltării economice, sociale și culturale a Republicii Moldova, contribuind la modernizarea industriei audiovizuale și la creșterea competitivității sale la nivel internațional. Fondul va stimula inovarea prin utilizarea noilor tehnologii, precum realitatea augmentată, realitatea virtuală și inteligența artificială, și va crea oportunități pentru producții experimentale și parteneriate între universități. Creșterea participării filmelor naționale la festivaluri internaționale va spori vizibilitatea industriei locale și va facilita accesul la fonduri de coproducție. Dezvoltarea relațiilor cu distribuitorii internaționali va stimula exportul de producții cinematografice și va atrage

investiții externe. Fondul va contribui la atragerea finanțărilor private și internaționale, reducând dependența de bugetul național și generând un efect economic pozitiv prin investiții în infrastructură, servicii și produse financiare dedicate industriei filmului.

La nivel regional, sprijinirea producțiilor în diverse zone ale țării va contribui la dezvoltarea infrastructurii locale, reducerea disparităților dintre mediul urban și rural și descentralizarea industriei. Atragerea filmărilor în regiuni va genera investiții în servicii conexe, creând noi oportunități economice. De asemenea, implementarea unor mecanisme de finanțare previzibile și reglementarea contractelor de muncă vor stabiliza locurile de muncă din industrie, oferind un cadru juridic și economic mai sigur pentru cinematografie.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin amendarea Legii cinematografiei nr. 116/2014, Republica Moldova implementează politicile culturale conform prevederile Convenției UNESCO din 2005 pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale, cât și Deciziei Consiliului din 18 mai 2006 privind încheierea Convenției pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale (2006/515/CE), în proiectul de lege fiind prevăzută instituirea unui cadru juridic coerent, care permite:

- Crearea unui mecanism clar de administrare a fondurilor destinate sprijinirii producției cinematografice.

- Alinierea la regulamentele europene privind utilizarea fondurilor structurale pentru sprijinirea industriei creative, crearea unui mecanism sustenabil de finanțare a domeniului care îndeplinește angajamentele asumate în procesul de integrare europeană.

Pentru continuarea implementării aquis-ului comunitar menționat supra, ulterior va fi necesară și modificarea Hotărârii Guvernului 846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii 116/2014.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea consultării proiectului a fost plasat pe pagina: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/consultarea-publica-a-proiectului-cu-privire-la-modificarea-legii-cinematografiei-nr-1162014/14620>

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul a fost avizat de autoritățile de resort.

Proiectul a fost supus consultărilor publice: numeroase propuneri au parvenit de la comunitatea cineaștilor „Facem film acasă” pe 12 iunie 2025, de la Cineplex prin scrisoarea din 12.06.2025, prin scrisoarea Uniunii Cineaștilor din Republica Moldova nr. 10 din 17.06.25, în discuțiile pe platforma consultativă permanentă a Ministerului Culturii în domeniul mass-media din data de 07.03.2025 și 21.03.2025. Toate propunerile parvenit au fost analizate și în mare au fost parte luate în considerație, iar proiectul a fost redactat corespunzător.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Expertiza juridică vine cu observații și propuneri pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Propunerile expertizei juridică au fost luate în considerare, textul proiectului a fost redactat.

Expertiza Anticorupție a constatat că potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop actualizarea normelor legislative, care vizează domeniul cinematografiei, introducerea unor prevederi ce armonizează cu noile politici din domeniu, substituirea noțiunilor și formulărilor

ambigue, și crearea unui Fond al Cinematografiei care să asigure durabilitatea proiectelor cinematografice.

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100/2017.

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză.

Proiectul nu necesită expertiză de compatibilitate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege presupune modificarea Legii cinematografiei nr.116/2014, astfel implementarea prevederilor legislative revizuite va impune modificarea Hotărârii Guvernului nr.846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru asigurarea unei implementări eficiente, este necesară consolidarea capacităților instituționale ale Centrului Național al Cinematografiei și instruirii funcționarilor implicați. Fondul Cinematografiei va beneficia de un buget inițial, completat de un mecanism de audit și control financiar pentru prevenirea fraudei.

Eficiența implementării va fi monitorizată printr-un sistem periodic de raportare, bazat pe indicatori precum numărul de proiecte finanțate, gradul de utilizare a fondurilor, contribuțiile colectate și impactul asupra industriei audiovizuale.

Sergiu PRODAN

Ministru

SINTEZA
la proiectul de modificare
a Legii cinematografiei nr.116/2014, număr unic 434/MC/2025
(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea Autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Finanțelor nr. 07/1-03/53/851 din 10.06.2025	1.	Comunică susținerea proiectului cu luarea în considerare a obiecțiilor înaintate, după cum urmează: - la pct.4 (care modifică art. 4) de exclus litera g), reieșind din faptul că Centrul Național al Cinematografiei este o instituție publică finanțată din bugetul de stat, care potrivit actelor normative nu poate avea în subordine entități publice;	Se acceptă
	2.	La pct.11 (care modifică art.11) se propun următoarele: de exclus alin.(2), întrucât, potrivit art.1 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, actele legislative ce reglementează domenii specifice nu pot include prevederi ce țin de proceduri aferente procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al legii menționate;	Se acceptă partial A fost reformulat art.11, alin.(2) pentru a nu include suplimentar prevederi, ci referințe la posibilitatea finanțării multianuală în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și actele normative aferente: „(2) Finanțarea producției de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale poate avea loc și în baza finanțării multianuale în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și actele normative aferente acesteia”.
	3.	la alin.(6) de exclus sau, după caz, de substituit cuvântul „concomitentă”, întrucât utilizarea acestuia poate genera interpretări eronate, ținând cont că în unele cazuri finanțarea proiectelor poate fi efectuată și ulterior, în funcție de etapele producției de filme;	Se acceptă Alin.(6) va avea următoarea red. (6) Finanțarea acelorași producției de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale din sursele Fondului și Programului de

			investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale, aprobat prin Legea nr.154/2018 se efectuează cu respectarea intensității maxime a ajutorului de stat reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.
	4.	În scopul asigurării disciplinei financiare și utilizării conforme a mijloacelor alocate din bugetul de stat, se recomandă de expus alin.(7) în următoarea redacție: „Se interzice finanțarea aceluiași tipuri de cheltuieli în cadrul programelor prevăzute la alin. (6). În cazul nerespectării prevederilor respective, beneficiarul este obligat să restituie mijloacele financiare în bugetul de stat”.	Se acceptă Alin. (7) a fost redactat conform propunerii.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 17-1694 din 10.06.2025	1.	La Art.I din proiect: pct.3, se propune completarea art.2 cu noțiunea de „timbru de cinema”. Instituirea unui nou venit cu destinație specială, în lipsa unei reglementări exprese privind natura sa juridică, impune clarificarea regimului juridic aplicabil acestuia. În acest sens, se recomandă introducerea unei prevederi corespunzătoare în legislația fiscală, care să reglementeze expres timbrul de cinema ca instrument fiscal.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă.
	2.	noțiunea „cinematograf” urmează a fi expusă cu următorul cuprins: „cinematograf – orice spațiu autorizat dotat cu echipament corespunzător destinat demonstrării publice a filmelor prin proiecție pe ecran, cu sau fără vânzare de bilete;” potrivit proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive) număr unic 314/MDED/2025 au fost propuse modificări la Legea cinematografiei nr.116/2014 (Art. XXX.) care, actualmente, este în procedură de expertizare. Prin proiect s-a propus excluderea cuvântului „autorizat” din noțiunea „cinematograf”. Prin urmare, în vederea susținerii redacției propuse se consideră oportună excluderea cuvântului „autorizat”.	Se acceptă Noțiunea <i>cinematograf</i> va avea următoarea redacție: „cinematograf – orice spațiu dotat cu echipament corespunzător destinat demonstrării publice a filmelor prin proiecție pe ecran, cu sau fără vânzare de bilete;”.

	3. La pct.6, potrivit modificărilor propuse la art.6 alin.(2), lit, j) va avea următorul cuprins: „j) asigură evidența persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei;”. Conform propunerii expuse prin proiectul de lege număr unic 314/MDED/2025 lit. j) va avea următorul cuprins „j) înregistrează în baza notificării persoanele fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei, în scopul evidenței statistice și culturale, fără ca această înregistrare să condiționeze desfășurarea activităților respective”. În acest sens, propunerea care prevede că „la litera j), cuvintele „înregistrarea și” se exclude” urmează a fi exclusă din proiect.	Se acceptă S-a exclus litera j) din proiect.
	4. conform modificărilor propuse la art.6 alin.(2), lit. m) va avea următorul cuprins: „m) asigură clasificarea filmelor și cinematografelor”. De menționat că, prin proiectul de lege număr unic 314/MDED/2025 s-a propus modificări la art. 8, alin. (4) lit. b), potrivit căreia funcția Registrului cinematografic referitor la efectuarea clasificării filmelor a fost substituită cu funcția de colectare a notificărilor privind clasificarea autodeclarată a filmelor distribuite pe teritoriul Republicii Moldova. Prin urmare, clasificarea filmelor rămâne obligatorie, dar este realizată de operator, pe propria răspundere, conform ghidurilor/cerințelor oficiale aprobate de Ministerul Culturii. În caz de nerespectare sau de clasificare eronată, Centrul Național al Cinematografiei (CNC) are în continuare dreptul de a solicita corectarea notificării privind desfășurarea activității în domeniul cinematografiei, de a emite avertismente publice și, după caz, de a sesiza instituțiile cu atribuții în domeniul audiovizualului sau al protecției copilului, fără a limita sau suspenda direct dreptul de desfășurare a activității: Astfel, CNC va avea un instrument de monitorizare continuă, care permite intervenție rapidă atunci când se impune. /Notă: Mai multe argumente privitor la reforma actelor permissive pentru desfășurarea activităților în domeniul	Se acceptă S-a exclus litera m) din proiect.

		cinematografiei au fost expuse în Sinteza la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive) număr unic 314/MDED/2025./ Având în vedere cele expuse, redacția propusă la lit. m) urmează a fi exclusă din proiect.	
5.	La pct.8, modificările propuse la art.9 urmează a fi excluse din proiect, având în vedere că prin proiectul de lege număr unic 314/MDED/2025 acesta a fost expus în redacție nouă, după cum urmează: „Articolul 9. Distribuirea de film pe teritoriul Republicii Moldova (1) Persoanele juridice pot distribui filme pe teritoriul Republicii Moldova în baza notificării către Centrul Național al Cinematografiei, cu respectarea termenului și procedurii prevăzute la articolul 9 ¹ , fără a fi condiționate de o autorizare sau înregistrare prealabilă. (2) Distribuitorii de film au obligația de a indica, prin autodeclarare, clasificarea filmelor conform ghidurilor oficiale aprobate de Ministerul Culturii. Clasificarea nu este supusă verificării sau aprobării prealabile. (3) Obținerea certificatului de clasificare și a vizei de exploatare nu este necesară pentru distribuirea filmelor. (4) Filmele prezentate în cadrul festivalurilor cinematografice internaționale sau al schimburilor culturale desfășurate în Republica Moldova sunt exceptate de la obligația notificării prevăzute la alin. (1).” Totodată, Legea cinematografiei nr.116/2014 se completează cu articolul 9 ¹ potrivit căruia este expusă procedura de notificare a activităților și a distribuiri de filme.	Se acceptă S-a exclus alin. (1) din proiect. Nota: redacția propusă a articolelor 9 și 9 ¹ în proiectul de lege 314/MDED/2025 a fost modificată de comun acord ulterior prezentării avizului MDED la proiectul 434/MC/2015.	
6.	La pct.11 din proiect, în redacția propusă pentru art.11 alin.(2), se impune indicarea expresă a denumirii actelor normative la care se face trimitere, (Legea nr.181/2014 și Hotărârea Guvernului nr.652/2023).	Se acceptă	

		la alineatul (8) al aceluiași articol, se impune excluderea textului „Legii cu privire la registre nr. 71/2007”, întrucât aceasta nu are relevanță în contextul reglementării propuse.	Se acceptă
	7.	La pct.11 din proiect, în redacția propusă pentru art.11 alin.(6)–(7), se prevede posibilitatea finanțării concomitente a proiectelor din Fondul cinematografiei și din Programul de investiții. În lipsa unor criterii clare de delimitare a sferei de aplicare a fiecărei surse de finanțare, există riscul apariției unor suprapuneri, ceea ce poate conduce la dublă finanțare și, implicit, la încălcarea regimului ajutorului de stat. În acest context, se impune stabilirea unor norme exprese care să reglementeze condițiile, limitele și mecanismele de coordonare a acestor forme de finanțare, pentru a asigura transparența, eficiența utilizării resurselor publice și conformitatea cu normele în materie de ajutor de stat.	Se acceptă Urmare a propunerilor înaintate de către MF alin.(6-7) vor avea următoarea redacție: (6) Finanțarea aceluiași producții de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale din sursele Fondului și Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale, aprobat prin Legea nr.154/2018 se efectuează cu respectarea intensității maxime a ajutorului de stat reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012. (7) Se interzice finanțarea aceluiași tipuri de cheltuieli în cadrul programelor prevăzute la alin. (6). În cazul nerespectării prevederilor respective, beneficiarul este obligat să restituie mijloacele financiare în bugetul de stat.
Ministerul Educației și Cercetării nr.07-07/4078 din 06.06.2025	1.	Propune următoarele completări. La pct.6 aliniatul (2) litera n ¹ se va expune în următoarea redacție: „n ¹) inițiază, desfășoară, sprijină alte activități de popularizare a culturii cinematografice, activități de educație, formare profesională și cercetare în domeniul cinematografiei...” și mai departe conform textului inițial.	Se acceptă Pct.6, aliniatul (2) litera n ¹ va avea următoarea redacție: „n ¹) inițiază, desfășoară, sprijină activități de popularizare a culturii cinematografice, activități de educație, formare profesională și cercetare în domeniul cinematografiei, dezvoltării producțiilor de film național și coproducțiilor internaționale, a infrastructurii, distribuirii, promovării filmelor și altor opere audiovizuale precum și consolidării capacităților instituționale a Centrului;”.

Cancelaria de Stat nr.30-69-6202 din 09.06.2025	1.	Comunică următoarele propuneri și obiecții. La art. 6 propune revizuirea atribuțiilor Centrul Național al Cinematografiei potrivit art.9 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ministerele sunt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sunt încredințate. Iar potrivit art.32 din legea menționată, „Pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestora pot fi constituite instituții publice.” Contextual, reforma administrației publice centrale și restructurarea arhitecturii acesteia este fundamentată și proiectată inclusiv pe baza recomandărilor și a constatărilor Raportului SIGMA de evaluare a administrației publice din anul 2023 și a analizelor funcționale sectoriale cuprinzătoare. Raportul, recomandă alinierea la principiile administrației publice de buna guvernare, astfel încât, ministerele urmând să elaboreze și promoveze politici, instituțiile publice să asigure realizarea unor funcții de administrare și prestări servicii. Prin urmare, conchidem că urmează a fi expres delimitate funcțiile de elaborare a actelor normative de cea de implementare a acestora.	Se acceptă Lit. a) se exclude.
	2.	La art. 7, prin care se propune modificarea art. 7 alin. (1), prevede că Centrul Național al Cinematografiei este condus de un „director general”, numit de Guvern, la propunerea Ministerului Culturii, atribuțiile propuse pentru Centru nu justifică o titulatură ierarhic superioară (precum „general”), iar păstrarea titlaturii de „director” asigură alinierea la prevederile proiectului de Lege privind instituțiile publice, adoptată în primă lectură în ședința Plenului	Se acceptă

		Parlamentului la data de 22.05.2025 (înregistrată în Parlament cu nr. 165). Utilizarea neuniformă a titulaturilor în actele normative generează confuzii administrative și inconsistență juridică, astfel fiind imperativă menținerea titulaturii „director” în forma actuală a legii, iar eventualele ajustări de competență să fie reflectate prin fișa postului și regulamentul instituției, nu prin modificări ale denumirii funcției. Totodată, în nota de fundamentare nu se regăsesc argumente în scopul susținerii modificării propuse.	
	3.	La art. 10 din proiect, prin care se propune introducerea art. 10 ¹ , care la alin.(2) lit. d) prevede penalitățile de plată cu întârziere a contribuțiilor, ca sursă de formare a fondului cinematografiei, considerăm imperios de fi exclus, or conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, toate veniturile din amenzi și penalități sunt considerate venituri ale bugetului public național și nu pot fi utilizate direct de instituția care le-a aplicat, ci se varsă în bugetul general, fiind distribuite în mod transparent și echitabil. Totodată, amenzile și penalitățile sunt venituri ocazionale, variabile și imprevizibile ce nu pot oferi o bază financiară stabilă pentru funcționarea instituției. Practica internațională, dar și standardele europene ne arată că în majoritatea țărilor Uniunii Europene, amenzile și penalitățile sunt considerate instrumente de corectare a comportamentului, nu de finanțare instituțională.	Se acceptă. Lit. d) exclusă.
Consiliul Concurenței nr. DJ-06/407 – 899 din 11.06.2025	1.	Consiliul Concurenței menționează despre îngrijorarea privind necorelarea proiectului cu regulile privind necesitatea respectării intensității maxime a ajutorului de stat și regulile de culumare a ajutoarelor de stat pentru evaluarea compatibilității măsurilor de sprijin cu mediul concurențial în acord cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012 și actele normative ale Consiliului Concurenței precum și actele Uniunii Europene ce țin de domeniul ajutorului stat.	Se acceptă parțial Alin. (5) al art. 11 va avea următoarea redacție: „(5) Cuantumul finanțării proiectelor din Fondul cinematografiei nu poate depăși 60%, iar în cazul filmelor dificile nu poate depăși 80%, cu respectarea prevederilor normative din domeniul ajutorului de stat”

		Astfel, conform subpct. 2 al pct. 52 din Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale 2013/C332/01 și potrivit subpct. 2) al pct. 5 din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru filme și alte opere audiovizuale, aprobat ca Anexa nr.4 a Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței nr. 3/2016, intensitatea maxima a ajutorului de stat, în principiu, trebuie să fie limitată la 50% din bugetul de producție. Prin urmare, cuantumul finanțării proiectelor din Fondul cinematografiei propus de proiect, de 80%, ar putea atesta prezența riscului de contradicție între normele propuse și regulile stabilite în legislația în domeniul ajutorului de stat, inclusiv regulile existente în Uniunea Europeană.	Conform pct. 56.2. din HG 875/2024 cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova, beneficiarul are obligația de a asigura o contribuție financiară de cel puțin 25% din costurile eligibile, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt sprijin public. Reieșind din prevederile acestui punct, prin deducție poate fi stabilit că plafonul maxim ar urma să fie de 75%, or însăși Hotărârea nr. 02/2020 al Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională stabilește în Anexa 4 în Harta ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională a Republicii Moldova în perioada 2024-2027 un plafon de 60%, care poate fi majorat conform pct. 24. cu până la 20 de puncte procentuale pentru întreprinderile mici și micro, or nici o întreprindere din sectorul cinematografic nu intră în categoria de întreprindere medie. Conform Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08-09-2016 cu privire la aprobarea unor acte normative privind evaluarea ajutoarelor de stat sectoriale, anexa 4, pct. 5: 2) Intensitatea ajutorului, de regulă, nu depășește 50% din bugetul unei scheme de ajutor de stat, iar în cazul ajutorului de stat acordat pentru opere audiovizuale greu de realizat intensitatea poate fi de până la 100%. Subsecvent, referirea făcută la plafonul de 50% de la începutul pct. 52 din Comunicarea
--	--	--	---

			Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale 2013/C332/0, nu ia în considerație excepția prevăzută în același punct, și anume mențiunea expresă a faptului că operele audiovizuale greu de realizat și coproducțiile care implică țări de pe lista CAD a OCDE (27) sunt excluse de la aceste limite . Filmele a căror unică versiune originală este în limba oficială a unui stat membru ale cărui teritorii , sau spații lingvistice sunt limitate pot fi considerate, în acest context, drept opere audiovizuale greu de realizat .
	2.	La verificarea respectării intensității maxime a ajutorului de stat, se ia în considerare valoarea totală cumulată a tuturor ajutoarelor de stat acordate pentru proiectul care beneficiază de sprijin. Or, norma propusă la alin. (6) al art. 11 din proiect se referă doar la două mecanisme specifice de finanțare a producției de filme și alte opere audiovizuale, ceea ce creează riscul ca alte forme de ajutor de stat acordate aceluiași proiect să nu fie luate în considerare la calculul intensității maxime admisibile. Această omisiune ar putea conduce la depășirea intensității maxime permise și, implicit, la încălcarea regulilor privind cumulara ajutoarelor de stat, prevăzute la pct. 54 din Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale (2013/C 332/01), precum și la pct. 12 din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru filme și alte opere audiovizuale, aprobat ca Anexa nr. 4 la Hotărârea Plenumului Consiliului Concurenței nr. 3/2016.	Se acceptă Alin. (6) al art. 11 va avea următoarea redacție: „(6) Finanțarea acelorași producții de filme de toate genurile și alte opere audiovizuale din sursele Fondului Cinematografiei, Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale aprobat prin Legea nr.154/2018, cât și altor forme de ajutor de stat, se efectuează cu respectarea intensității maxime a ajutorului de stat reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.”
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea	1.	Comentarii, recomandări: La articolul 2 formularea propusă pentru noțiunea de „coproducător – persoană fizică sau juridică autorizată, care participă la realizarea	Se acceptă Cuvântul „autorizată” a fost exclus

activității de întreprinzător nr.38-78-6553 din 17 iunie 2025		unui film...” necesită a fi revăzută Se recomandă excluderea expresiei „autorizată”.	
	2.	Se propune un alineat nou la articolul 9 „ (5) Gestionarii de săli cinematografice asigură o cotă de filme europene și filme a căror limbă originală este limba română în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat în art. 8 alin. (5)”. Deși intenția acestei prevederi este una benefică – promovarea diversității culturale și sprijinirea limbii române în spațiul cinematografic – formularea actuală ridică o serie de rezerve de ordin juridic și practic. În primul rând, cota de difuzare impusă cu caracter imperativ. Din acest motiv, ea nu poate fi lăsată la discreția unui regulament. O astfel de abordare contravine principiilor de legalitate, previzibilitate și transparență, prevăzute în Legea nr. 100/2017 privind actele normative și Legea /2006. Mai mult decât atât, stabilirea unei cote fără indicarea expresă a proporției, frecvenței și modalității de aplicare generează incertitudine juridică	Nu se acceptă Deși propunerea este relevantă și logică din punct de vedere juridic, o astfel de prevedere presupune o consultare amplă a tuturor părților interesate, dar luând în considerație stadiul avansat de promovare în care se află proiectul, introducerea unei astfel de reglementări nu mai este posibilă la această etapă, astfel o cotă exactă a volumului de operele europene urează a fi stabilită după consultări publice în HG 846/2015.
	3.	Proiectul de lege instituie un Fond al cinematografiei destinat susținerii producției naționale, ii culturii audiovizuale. Cu toate acestea, formularea actuală a articolului 101 necesită a fi revăzută deoarece în timp ce instituie detaliat sursele fondului și stabilește inclusiv timbrul de cinema de 2 lei și contribuția de 4% din veniturile obținute din exploatarea filmelor finanțate de Centru — nu oferă același grad de claritate în ceea ce privește mecanismele de administrare, colectare, evidență și control ale acestor contribuții.	Se acceptă Articolul 10¹. Fondul cinematografiei va avea următoarea redacție: „(1) Fondul cinematografiei este instituit pentru finanțarea, dezvoltarea, promovarea domeniului cinematografiei, realizarea măsurilor de conservare, păstrare și valorificare a patrimoniului național cinematografic. (2) Sursele de formare a fondului sunt: a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat; b) resursele financiare oferite de către donatori; c) alte venituri dobândite în condițiile legii.”

	4.	La nota de fundamentare compartimentul 6 trebuie completat cu următoarele informații: lista părților consultate (cu denumirea organizației/instituției); metoda de consultare și perioada derulării; sumarul pozițiilor exprimate (pro și contra) pentru fiecare grup de interese; modul în care observațiile au fost integrate sau motivate dacă au fost respinse; specificarea clară dacă consultarea a vizat doar reglementarea sau și analiza de impact., conform metodologiei este obligatorie prezentarea poziției clare a reprezentanților fiecărui grup de interese majore.	Se acceptă A fost redactat compartimentul 6.
	5.	Concluzia: Documentul urmează a fi îmbunătățit/completat cu mai multe detalii în ceea ce privește opțiunile alternative, costurile și beneficiile, riscurile și consultarea părților interesate. O analiză mai cuprinzătoare și cuantificată, precum și o descriere detaliată a procesului de implementare și monitorizare, ar îmbunătăți considerabil calitatea și conformitatea analizei cu Metodologia AIR.	Se acceptă Recomandările au fost luate în considerare, proiectul a fost completat și redactat.
Uniunea Cineaștilor din Republica Moldova nr.10 din 17.06.25	1.	Excluderea lit. b) din alin. 2 al art. 10 ¹	Se acceptă
	2.	La pct. 5 lit. p) să fie expusă în felul următor: ”Realizează proiecte socio-culturale de importanță națională cu alocarea bugetelor speciale”.	Se acceptă parțial Se următoarea redacție: „p) desfășoară proiecte socio-culturale de importanță națională sprijinite din Fondul cinematografiei.”.
Solicitarea comunității cineaștilor „Facem film acasă” (https://www.fac ebook.com/photo/?fbid =122119295720842114 &set=a.1220945405908 42114)	1.	Asumarea transformării cinematografului Odeon într-un centru public de proiecție și educație cinematografică.	Se acceptă alineatul (2) al art. 18 va avea următorul cuprins: „(2) Bunurile din patrimoniul public al statului specificate la alin. (1) lit. a), c) și e) se află în administrarea Centrului.” la alin (3) se exclude ” și e)”.

Cineplex scrisoarea din 12.06.2025	1.	Renunțarea la timbrul de cinema în mărime de 2 MDL aplicat supra prețului de comercializare a biletelor de cinema în cinematografe.	Se acceptă
Notificare			
Cancelaria de stat legiferare.gov.md 17 iun. 2025, 12:01:57	1.	Direcția administrație publică centrală a examinat proiectul și constată că textul înaintat spre promovare diferă de textul prezentat la etapa de expertizare, iar obiecțiile înaintate de Cancelaria de Stat au fost considerate parțial.	Se acceptă
Consiliul Concurenței nr. ASER- 02/266-972 din 23.06.2025		În proiectul de lege pentru modificarea Legii cinematografilei nr. 116/2014, propus spre examinare în ședința Guvernului din 24 iunie 2025, este prevăzut că cuantumul finanțării proiectelor din Fondul cinematografilei nu poate depăși 60%. Această prevedere nu este corelată cu regulile în materie de ajutor de stat, în special cu cerința privind respectarea intensității maxime admisibile, care constituie una dintre condițiile esențiale în evaluarea compatibilității măsurilor de sprijin cu mediul concurențial, în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, actele normative ale Consiliul Concurenței și actele Uniunii Europene ce țin de domeniul ajutorului stat. Astfel, conform subpct. 2 al pct. 52 din Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale 2013/C332/01 și potrivit subpct. 2) al pct. 5 din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru filme și alte opere audiovizuale, aprobat ca Anexa nr.4 a Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței nr. 3/2016, intensitatea maxima a ajutorului de stat, în principiu, trebuie să fie limitată la 50% din bugetul de producție. Excepție poate constitui ajutorului de stat acordat pentru opere audiovizuale greu de realizat a căror intensitate poate fi de până la 100%.	Se acceptă pct.12 „Articolul 11. Finanțarea activității cinematografice, alineatul (5), în următoarea redacție: „(5) Cuantumul finanțării proiectelor din Fondul cinematografilei nu poate depăși 50%, cu respectarea prevederilor normative din domeniul ajutorului de stat. Excepție poate constitui ajutorului de stat acordat coproducțiilor pentru care cuantumul finanțării nu va depăși 60% și ajutorul de stat pentru opere audiovizuale greu de realizat în cazul cărora intensitatea poate fi de până la 100%.”

		În ceea ce privește intensitatea maximă a ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, menționăm că aceasta nu este aplicabilă în cazul ajutoarelor de stat acordate pentru producția de filme și alte opere audiovizuale, întrucât aceste măsuri de sprijin nu se încadrează în categoria ajutoarelor regionale, ci sunt reglementate distinct. Astfel, se propune revizuirea cuantumului finanțării proiectelor din Fondul cinematografiei (60%), în vederea corelării acestuia cu prevederile actelor normative ale Consiliului Concurenței și ale Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat acordat pentru filme și alte opere audiovizuale, în special în partea ce ține de respectarea intensității maxime admisibile.	
Expertizare			
Ministerul Justiției nr. 04/1-5512 din 12.06.2025	1.	Proiectul de lege prezintă o serie de contradicții și ambiguități semnificative în ceea ce privește regimul finanțării domeniului cinematografiei, în special în raport cu noțiunea de „Fond al cinematografiei”. Pe de o parte, Fondul cinematografiei este definit ca reprezentând „totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării domeniului cinematografiei”, ceea ce induce ideea unui fond unic, centralizat, destinat gestionării tuturor resurselor financiare alocate acestui sector. Pe de altă parte însă, art. 10 al proiectului introduce o listă separată de surse de finanțare a activității cinematografice, unde Fondul cinematografiei este doar una dintre surse, alături de „veniturile colectate de către Centrul Național al Cinematografiei” și de „alte venituri dobândite în condițiile legii”. Astfel, apare o confuzie conceptuală între ceea ce ar trebui să fie un fond unic și ceea ce în realitate pare a fi un sistem de finanțare fragmentat, compus din surse paralele.	Se acceptă. Art. 10 se propune a fi abrogat. Sursa „alte venituri dobândite în condițiile legii” a fost mutată art. 10¹ sursele de finanțare a Fondului.

	Incoerența este accentuată și de faptul că, deși unele venituri colectate de Centru sunt menționate printre sursele de formare a Fondului (ex. veniturile din exploatarea filmelor finanțate de Centru sau timbrul de cinema), nu este clar ce parte din aceste venituri este inclusă efectiv în Fond și care rămâne în afara acestuia. În același timp, se prevede că „veniturile colectate” pot fi utilizate pentru finanțarea activității cinematografice, ceea ce ridică întrebări esențiale: care venituri intră în Fond, care rămân în afara lui și după ce criterii se face această distincție. În absența unei delimitări clare între Fondul cinematografiei și celelalte surse de finanțare, inclusiv veniturile colectate, există riscul unei gestionări netransparente a mijloacelor financiare și al unei suprapuneri nejustificate între fonduri, care poate duce la dublă finanțare (deoarece restricțiile privind finanțarea din art. 11 se rezumă doar la Fondul cinematografiei), utilizare arbitrară a resurselor sau încălcarea normelor privind ajutorul de stat. În concluzie, proiectul de lege necesită o clarificare esențială: fie toate sursele sunt integrate într-un fond unic (Fondul cinematografiei), fie se stabilește expres un regim distinct pentru fiecare tip de venit, cu precizarea clară a destinației și modului de gestionare.	
2.	Pe lângă incoerențele privind delimitarea Fondului cinematografiei față de celelalte surse de finanțare, proiectul de lege utilizează în mod necorespunzător termenul „contribuții” pentru a desemna plățile obligatorii către Fondul cinematografiei, prevăzute la art. 10¹ alin. (2) lit. b) și c). Termenul „contribuție” este utilizat ca regulă cu un sens specific (ex. contribuții de asigurări sociale, contribuții la fondul asigurării obligatorii de asistență medical etc.).	Nu se acceptă. Utilizarea noțiunii de „venituri colectate” a fost una din condițiile <i>sine qua non</i> expuse de MF în opinia prealabilă expediată prin scrisoarea nr. 07/1-17/33 la 18.04.2025. Toate prevederile care conțineau termenul ”contribuții” au fost excluse.

		Mai mult, aceste așa-numite „contribuții” sunt, de fapt, plăți cu caracter de redevență sau taxă, aplicabile doar în anumite condiții și pentru anumite activități (ex: închiriere, concesiune de drepturi, timbru aplicat supra prețului de comercializare a biletelor de cinema). Această neconcordanță este recunoscută indirect chiar de proiectul de lege, care, în art. 10¹ alin. (5), face referire la aceleași obligații financiare cu formularea: „Subiecții pasibili de efectuarea plăților menționate la alin. (2) lit. b) - c) transferă trimestrial [...] contribuțiile calculate.” Prin urmare, proiectul folosește ambii termeni „contribuții” și „plăți” pentru a desemna același tip de obligație financiară, ceea ce evidențiază lipsa de coerență terminologică și creează incertitudine juridică. Prin urmare, se impune revizuirea termenului „contribuții” și înlocuirea acestuia cu un termen juridic adecvat. Adițional, proiectul de lege utilizează expresia „venituri colectate de către Centrul Național al Cinematografiei”, însă această formulare este inadecvată din punct de vedere juridic și terminologic. În limbajul normativ, termenul „colectate” este asociat cu taxe, impozite, contribuții sociale și alte plăți de acest gen, percepute de autorități publice în temeiul unor obligații legale, de regulă prin intermediul sistemului bugetar-fiscal. În schimb, veniturile realizate de Centrul Național al Cinematografiei nu provin doar din taxe sau alte plăți fixe obligatorii, ci se constituie inclusiv din închirierea, vânzarea și exploatarea, în limitele legii, a materialelor din Arhiva Națională de Film, precum și a altor bunuri aflate în administrarea Centrului, prestarea altor servicii și activități specifice, donații și sponsorizări, alte surse legale. Prin urmare, se impune necesitatea revizuirii termenului „colectate” în raport cu veniturile Centrului.	
--	--	--	--

	3.	La art. I: Cu referire la amendamentul prevăzut la pct. 1, substituirea cuvintelor „cinematografiei naționale” cu cuvintele „național în domeniul cinematografiei” nu este oportună în cazul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 116/2014.	S-a luat act Proiectul de lege prevede abrogarea art. 16 din Legea nr.116/2014.
	4.	La pct. 2, pentru rigoarea exprimării, cuvintele „se expune în următoarea redacție” urmează a fi substituite cu cuvintele „va avea următorul cuprins:” (observație valabilă și pentru pct. 3).	Se acceptă
	5.	În textul pct. 3, pentru corectitudine, cuvintele „se includ” urmează a fi scrise sub formula „se completează cu”. Observația dată o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.	Se acceptă
	6.	Noțiunile care nu sunt utilizate în cuprinsul legii nu necesită a fi definite. Prin urmare, noțiunile „producător delegat (persoană delegată)”, „producător executiv”, „film de artă”, „film dificil” urmează a fi excluse din proiectul legii.	Nu se acceptă Noțiunile sunt preluate din actele UE.
	7.	De asemenea, din considerente de ordin tehnic și pentru respectarea cerințelor de redactare specifice limbajului normativ, textul „noțiunea „producție cinematografică” se substituie cu noțiunea „producția de film și alte opere audiovizuale” cu următorul cuprins” trebuie scris sub forma „noțiunea „producție cinematografică” va avea următorul cuprins”. În continuare, din rând nou, se va reda, între ghilimele, textul noțiunii noi propuse. Subsecvent, denumirea actului normativ cuprinsă în textul definiției „Legea 154/2018” se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (obiecție valabilă în toate cazurile similare).	Se acceptă Proiectul a fost redactat.
	8.	La pct. 4 și 6 nu este necesar a preciza după care element structural se va amplasa noua prevedere, deoarece amplasarea în ordine consecutivă este subînțeleasă.	Se acceptă

	9. La pct. 5, în partea ce ține de expunerea în redacție nouă a art. 5 alin. (3), din punct de vedere al tehnicii legislative subliniem că, în cazul în care alineatul se expune într-o redacție nouă, dispoziția normativă se plasează din rând nou, cu indicarea elementului de identificare respectiv. În cazul dat, pentru o facilă identificare, este necesară inserarea numeralului „(3)” în debutul textului propus. Totodată, recomandăm ca dispoziția privind modificarea alin. (3) să fie redată în conținutul alineatului unic al părții dispozitive, dar nu din alineat. Observația dată o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.	Se acceptă
	10. La pct. 6, cu privire la art. 6 alin. (2) lit. a), atragem atenția că elementele structurale ale actului normativ se abrogă și nu se exclud. Or, potrivit procedeele tehnice aplicabile actelor normative, în cazul suprimării elementelor structurale ale actului normativ, în proiectul actului normativ de modificare a acestuia se folosesc cuvintele „se abrogă”, dar pentru omiterea anumitor cuvinte, propoziții, fraze sau texte se folosesc cuvintele „se exclude”.	Se acceptă S-a redactat.
	11. Adicional, la lit. c) nu este necesar a indica locul amplasării cuvintelor ce se propun a fi introduse, deoarece se va aplica regula generală de completare la finalul normei.	Se acceptă
	12. La pct. 9, în conținutul textului propus la art. 10¹, forma abreviată „CNC” are o utilizare eronată, motiv pentru care sugerăm reformularea acesteia.	Se acceptă Abrevierea CNC s-a substituit cu cuvintele Centrul Național al Cinematografiei.
	13. La pct. 10, este de menționat că într-un act legislativ primar nu poate fi făcută trimitere la un act normativ secundar. O astfel de formulare contravine principiului ierarhiei actelor normative.	Se acceptă Referința la Hotărârea de Guvern a fost înlocuită cu ”și alte acte normative aferente acesteia”.
	14. Suplimentar, la pct. 10, amendamentul prevăzut pentru art. 6 alin. (2) lit. c) atribuie Centrului Național al Cinematografiei funcția de administrator al Fondului cinematografiei. Pe de altă parte, conform art. 11 din proiectul legii, mijloacele Fondului	Se acceptă S-a exclus lit j) dezvoltarea capacității instituționale.

		cinematografiei sunt utilizate pentru finanțarea activității cinematografice, după cum urmează: j) dezvoltarea capacității instituționale. Din norma citată anterior, nu este clar dezvoltarea instituțională a cărei entități are în vedere autorul atunci când se referă la finanțarea din Fondul cinematografiei. În eventualitatea în care se referă la Centrul Național al Cinematografiei, ținem să remarcăm faptul că activitatea Centrului și a subdiviziunilor sale se finanțează din venituri proprii provenite din prestarea serviciilor, alocații de la bugetul de stat, cota de participare a coproducătorilor și a finanțatorilor interni și externi și donații, granturi și alte venituri în condițiile legii (art. 5 alin. (3) din Legea nr. 116/2014).	
	15.	La art. 11 alin. (3) referința la Legea nr. 53/2023 se va completa cu abrevierea „nr.”	Se acceptă
	16.	La art. 11 alin. (6) se va indica denumirea deplină a Fondului.	Se acceptă
	17.	La art. 11 alin. (7) nu s-a indicat un termen pentru restituirea mijloacelor financiare.	Se acceptă s-a indicat termenul de 3 luni.
	18.	La pct. 11, este important de precizat că la schimbarea unui cuvânt, a unor cuvinte sau a unui text din conținutul unui articol sau alineat, formularea corectă este „se substituie cuvântul/cuvintele sau textul respectiv cu un alt cuvânt/cuvinte sau text”. Utilizarea termenului „sintagma” în proiect este eronată.	Se acceptă pct.11 a fost redactat.
	19.	La Art. II alin. (1) cuvintele „peste o lună” se vor substitui cu cuvintele „la expirarea termenului de o lună”.	Se acceptă
Centrul Național Anticorupție raport de expertiză anticorupție Nr. ELO25/10651 din 16.06.2025	1.	Recomandări: Apresiasi formula de reglementare vizată la Art. I pct.3 (definiția noțiunii de „producția de film și/sau alte opere audiovizuale), se recomandă suplimentarea amendamentului propus la Art. I pct.2 la	Se acceptă expresiile „precum și altor activități conexe” și „alte activități conexe domeniului cinematografiei” au fost excluse.

		art.1 alin.(2) la Legii nr.116/2014 cu o normă de trimitere la art. 6 alin. (1) din Legea 154/2018. Excluderea expresiilor ”precum și altor activități conexe.” ”alte activități conexe domeniului cinematografiei.” și reglementarea exhaustivă a categoriilor vizate.	
--	--	---	--